

שיעורי חינוך

מראש הישיבה שליט"א

עצות פרקטיות והדרכה להורים, מלמדים, מחנכים ומחנכות

שנת תשפ"ג

גליון י"ד

שיעורי חינוך

פרשת וירא התשפ"ג - קריית ברסלב - ליבערטי יע"א

ולכן אני מקווה שהמלמדים אוהבים את ההורים של כל הילדים, ושל אף אחד אין סכסוך עם אבא בבית הפנסת, כי אחר כך יכול לקרות חס ושלום שהמלמד יתן צביטה לילד של אותו אחד, וכמוכן שהוא נתן את זה רק כדי לחנך...

הילדים עומדים ומצפים

אתמול ספר לי אבא שהבן שלו הגיע הביתה עם בקבוק מיץ ענבים שעליו מדבקה שהוא הילד המצטיין של הכיתה. בשנה שעברה הוא גם קבל כזה בקבוק מיץ ענבים אבל הוא קבל את זה רק בשבוע האחרון של השנה. המלמד כבר מזמן שכח את זה אבל בנו לא שוכח את זה. הוא אומר לי שהוא רצה כבר להתקשר אלי ולשאל אולי כדאי שבנו לא ילך בכלל לתלמוד תורה, "לא שיש לי משהו נגד התלמוד תורה אבל למה הוא צריך ללכת לתלמוד תורה? הוא כבר ילד בן תשע והוא בוגר מאוד, בשבוע שעבר הוא אמר לי ששבת היא היום הכי טוב שלו, הוא יכול לשבת בבית וללמד את השעורים כסדרן, בשביל מה חסר לו התלמוד תורה?" אבל ברגע שהילד קבל את המיץ ענבים מיד בתחלת השנה, הוא נהיה כל כך שמח שהוא רוצה כבר ללכת לתלמוד תורה.

מלמד אינו יודע עד כמה הילדים עומדים ומצפים, 'תסתכל עלי', 'תחשב עלי', 'תבחר בי לחלק את הדפים', 'תראה לי להגיד משהו במיקרופון', אצל כל הילדים זה אותו דבר, גם הצעירים וגם הבוגרים,

שפאים לעבודה כדי לעשות לי טובות, כי אז לא מקבלים הילדים את החנוכה הנכון'..

לאהב את כל התלמידים

מחנכים יקרים! אני מבקש ממכם ברחמים; בבקר לפני שאתם נכנסים לכיתה, תבקשו מהשם יתברך: "רבוננו של עולם, אני רוצה לאהב את התלמידים שלי כמו שאני אוהב את הילדים שלי, כי הם הרי הילדים שלי, כמו שאומרים חכמינו זכרונם לברכה (סנהדרין ט:): כל המלמד את בן חברו תורה, מעלה עליו הכתוב כאלו ילדו."

מי שלומד תורה עם ילד של מישהו אחר הוא צריך לאהב אותו כמו שהוא אוהב את הילד שלו; אי אפשר לחשב על תלמיד: 'הילד הזה הוא כל כך... הייתי קורע אותו... ברגע שחושבים רע על ילד צריכים לצאת מהכיתה, אי אפשר להמשיך לשבת כך בכיתה! צריכים לאהב כל ילד! תעצם עיניים ותחשב משהו טוב על הילד, תחשב בעין של רחמנות על הילד.

סכסוך בבית הפנסת

אני אומר תמיד להורים 'תן משהו למלמד של הבן שלך', תגיד לו: "תודה", וכך למחרת אולי הוא יגיד לבן שלך: "אתה ילד כל כך חשוב!"... רואים שכאשר מארחים לילדה ילד של השכן או של קרוב משפחה, אם אוהבים את ההורים מסתכלים על הילד אחרת, מדברים עם הילד, מלבישים אותו, ומכניסים אותו למטה בתמימות, ואם לא אוהבים את ההורים, עושים הכל בלי חשק,

אנו ממשיכים בעזרת השם יתברך עם חלקו השני של השעור שנמסר למחנכים על ידי ראש הישיבה שליט"א בקריית ברסלב - ליבערטי יע"א בפרשת וירא התשפ"ג.

כל אחד מתנגע כאן בעולם הזה

מחנכים יקרים; אני רוצה לחזק אתכם, אני יודע שזו עבודה קשה, אבל תדעו, שכל אחד מתנגע בעולם הזה, למעלה בשמים יש להקדוש ברוך מלאכים, להבות אש, שמקימים את רצון השם בקלות, הם לא מתנגעים; הקדוש ברוך הוא ברא אותנו בעולם שבו צריכים לעמול, יש יצר הרע ונסיונות קשים, והקדוש ברוך הוא אוהב לראות איך מתגברים על כל הקשיים, ועושים דברים טובים.

בואו לתלמוד תורה בשמחה

אני מבקש ממכם בואו לתלמוד תורה ולבית החנוכה בשמחה! מלמד כתב לי לאחרונה שהוא מבקש שראש הישיבה יכתב לו דברי חזק, כי בתקופה האחרונה הוא נכנס לכיתה בלי חשק, הוא נכנס בעל כרחו, אני מקווה שהוא לא יעלב, אבל עניתי לו: אם אתה בא לתלמוד תורה בעל כרחך אני לא רוצה שתמשיך להיות מלמד אצלנו, עדיף שתתקשר ותודיע לי שאתה מתפטר, זה מאוד לא יהיה לי נעים, אבל אני רוצה מחנכים ומחנכות שאוהבים את העבודה שלהם, אני לא רוצה מחנכים ומחנכות

1 בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת לך לך, ט' מר-חשוון, שנת ה'תשפ"ג

לכבוד ... גרו יאיר

הבלתי את מקומה.

אם היית יודע את המעלה של להיות מלמד, איך מסתכלים בשמים על מלמד - היית רוקד כל היום: "איזה תענוג שאני מלמד!" היית מודה ומהלל להשם יתברך על הזכות שאמה יכול ללמד עם ילדים את התורה הקדושה, האמונה הקדושה.

אני עושה את זה כבר כמעט עשרים שנה, מאז שנת תשס"ד אני לומד תורה עם בחורים, מצד אחד זו עבודה קשה ומפרכת, אבל מצד שני זה הדבר הכי מתוק; לא הייתי מחליף את זה בשום עבודה אחרת בעולם. אני מבקש מהשם יתברך (תהלים כו, ד): "שבת בבית ה' כל ימי חיי", שאוכל להמשיך לשבת בבית השם כל ימי חיי.

תודיע לי אם אתה רוצה להיות מלמד, כי אם אתה בא לתלמוד תורה בעל כרחך - אני לא רוצה שתמשיך להיות מלמד אצלנו; אני רוצה מחנכים ומחנכות שאוהבים את העבודה שלהם, אני לא צריך טובות.

השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

כָּלֶם מַחֲכִים לַחֲיוּף וּלְמַלָּה טוֹבָה מִהַמְלַמֵּד, וּבִפְרָט אֶצֶל הַיְלָדִים הַקְּטָנִים זֶה מְאֹד חָזָק, הֵם חוֹשְׁבִים כָּל הַזְמַן רַק עַל זֶה 'הָאֵם הַמְלַמֵּד אוֹהֵב אוֹהֵב אוֹתִי', וְאֵם הוּא מְרַגֵּשׁ שֶׁהַמְלַמֵּד אוֹהֵב אוֹתוֹ הוּא מַחֲכָה כָּבֵד לְלַמֵּד לְתַלְמוּד תּוֹרָה.

תְּלַמֵּידָה אַחַת לֹא צְרִיכָה אוֹתִי...

בְּשָׁנָה שֶׁעָבְרָה קִבְלַתִּי מִכְּתָב מֵאֶחַת הַמְחַנְכוֹת, וְהִיא כּוֹתֶבֶת: "כָּל כֶּךָ טוֹב לַעֲבֹד בְּבֵית הַחֲנוּכָה, אֲבָל יֵשׁ לִי תְּלַמֵּידָה אַחַת שֶׁאֵין לִי אִתָּה שֶׁפֶה מְשַׁתְּפֵת, כְּכֹל פַּעַם שֶׁאֲנִי מִסְתַּכֶּלֶת עָלֶיהָ זֶה נִרְאָה שֶׁהִיא לֹא צְרִיכָה אוֹתִי" חֲשַׁבְתִּי לַעֲנוֹת לָהּ, מָה זֹאת אוֹמֶרֶת שֶׁהַתְּלַמֵּידָה לֹא צְרִיכָה אוֹתָךְ? אֵין כֵּן דְּבַר! כָּל תְּלַמֵּידָה צְרִיכָה מְלָה טוֹבָה, יְכוּל לְהִיטֵב שֶׁהִיא עוֹד צְרִיכָה יוֹתֵר מֵאַחֵרִים; כְּשִׁנּוּתִים מִתְּנָה לְמִישֶׁהוּ וְהוּא מְגִיב: "אֲנִי לֹא צְרִיכָה אֶת הַמְתַּנְּה", זֶה אוֹמֵר שֶׁהוּא צְרִיכָה אֶת זֶה דְּחוּף מְאֹד, אֲלָא שְׁלֹא נָאֵה לוֹ לְקַחֵת...

בְּאוֹתוֹ יוֹם אֲנִי מְקַבֵּל מִכְּתָב מֵאוֹתָה תְּלַמֵּידָה (זֹאת שֶׁהַמְחַנְכֵת אֶמְרָה שֶׁהִיא לֹא צְרִיכָה אוֹתָה) וְהִיא כּוֹתֶבֶת: "אֲנִי לֹא יוֹדַעַת לְמָה הַמְחַנְכֵת שְׁלִי לֹא אוֹהֶבֶת אוֹתִי, אֲנִי כָּל כֶּךָ רוֹצֵה שֶׁהִיא תִּסְתַּכֵּל עָלַי, אֲנִי מִנְסָה לַעֲשׂוֹת בְּיָבִיסִיטֵר לִילָד שְׁלָהּ, לְהַגִּיד דְּבָרִים בְּפִתְּהָ כְּדֵי שֶׁהִיא תִּסְתַּכֵּל עָלַי, וְהִיא לֹא מְתִיחֶסֶת, הִיא לֹא צְרִיכָה אוֹתִי בְּפִתְּהָ". וְאֵן רְאִיתִי שִׁיכּוֹלִים לְהִיטֵב שְׁנֵי אֲנָשִׁים, כָּל אֶחָד מִחֲכָה לְשִׁנֵּי וְכָל אֶחָד חוֹשֵׁב שֶׁשְׁנֵי לֹא צְרִיכָה אוֹתוֹ.

"יֵישֵׁר כּוֹחֲכֶם", אֲנִי מְסַגֵּל לְשִׁמְעַת אֶת זֶה, אֲבָל אֶחָד שְׁלֹא קִבֵּל אֶף פַּעַם מְלָה טוֹבָה בְּבֵיתוֹ, הוּא רוֹצֵה שְׂאָף אֶחָד לֹא יִגִּיד לוֹ "תּוֹדָה" כְּשֶׁהוּא הִיָּה חָנוּךְ, הַרְגָּשׁוֹת שֶׁלוֹ סְגוּרִים, הוּא מְפַנֵּם וּמְרַגֵּשׁ נְחוּת בְּתוֹכוֹ. אֲבָל זֶה לֹא אוֹמֵר שֶׁהוּא לֹא צְרִיכָה אֶת הַמְלָה הַטוֹבָה, הוּא פְּשוּט לֹא יוֹדַע אֵיךְ לְקַבֵּל אֶת זֶה.

בְּהַתְחַלָּה זֶה קֶשֶׁה

יְכוּל לְהִיטֵב שֶׁבְּהַתְחַלָּה קֶצֶת קֶשֶׁה לְמַלְמֵד חֲדָשׁ אוֹ לְמַחְנַכֵת חֲדָשָׁה, כָּל שְׁכֵן זוּג צְעִיר שֶׁהִבְעֵל וְהֵאָשָׁה שְׁנֵיהֶם מְלַמְדִים יְלָדִים, זֶה עוֹד יוֹתֵר קֶשֶׁה, מְגִיעִים הַבִּיטָה מְתָשִׁים, כִּי בְּהַתְחַלָּה עוֹד עוֹקְבִים עָלֵיהֶם מֵהֶצֵד אֵיךְ הַהֲצִלָּחָה, הָאֵם דְּבָרִים מְשַׁתְּפָרִים, מְחַפְּשִׁים אִם יֵשׁ מְקוֹם בְּרִיכָה לְחוּל, הַמְנַהֵל צְרִיכָה עוֹד לְלַמֵּד אֶת הַמְלַמֵּד הַחֲדָשׁ עֲצוֹת מְסִימּוֹת אֵיךְ לְדַבֵּר אֶל יְלָדִים, שְׁלֹא צְרִיכִים לְצַעֵק, אֲפֹשֶׁר לְשַׁבֵּת רְגוּעַ וְעַם כַּמָּה טְרִיקוֹת אֲפֹשֶׁר לְתַפֵּס אֶת כָּל הַכֶּתֶה, פַּעַם עִם סְפָרִיּוֹת, פַּעַם עִם פְּרִיטִיסִים, אוֹ עִם מְלִים טוֹבוֹת, גַּם אֲפֹשֶׁר לְמַנּוֹת אֶת הַיְלָדִים הַטוֹבִים לְגַבְיָאִים, אֲבָל כְּשֶׁתּוֹפְסִים כָּבֵד אֶת הַשִּׁיטָה אֵיךְ לְנַהֵל אֶת הַכֶּתֶה זֶה כְּבָר תַּעֲנֹג.

מָה יְכוּל לְהִיטֵב טוֹב יוֹתֵר מִלְּמַד תּוֹרָה עִם יְלָדֵי יִשְׂרָאֵל! חֲזָקוּ וְאִמְצוּ, וְהִשֵּׁם יַעֲזֹר שְׁתַּהַיֵּה לָכֶם הַצִּלָּחָה.

הַמְשִׁךְ בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם בְּשָׁבוּעַ הַבָּא

הַפְּלֵא הוּא רַק, מִיֵּלֵא שִׁילָדָה בַּת אַרְבַּע עֶשְׂרֵה חוֹשֶׁבֶת שֶׁהַמְחַנְכֵת שְׁלָהּ לֹא צְרִיכָה אוֹתָהּ, זֶה לֹא כָּךְ מוֹזָר, אֲפֹלוּ שְׁבָדְרָךְ כָּלֶל כְּבֵד יוֹצֵאִים מִגִּדְרָךְ 'קִטְנָה' בְּגִיל שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה, אִזְ הִיא עֵדִין לֹא הַתְּבַנְּרָה, אֲבָל לְמָה שֶׁהַמְחַנְכֵת תַּחֲשֵׁב שֶׁ'הַתְּלַמֵּידָה הַזֹּאת כֵּן צְרִיכָה אוֹתִי' וְהַתְּלַמֵּידָה הַזֹּאת לֹא צְרִיכָה אוֹתִי?!

אֲנִי מֵאֲמִין שֶׁכָּלֶם צְרִיכִים אוֹתִי...

לֹא מִשְׁנָה אִם הַתְּלַמֵּידָה בָּאָה לְבַקֵּשׁ אֶת הַמְלָה הַטוֹבָה, הִיא מוֹשִׁיטָה אֶת הַפָּנִים שְׁלָהּ: "תְּנֵי לִי לְטִפְּהָ", אוֹ שֶׁהַתְּלַמֵּידָה יוֹצֵאת אַחֲרֵי הַשְּׁעוֹר וְעוֹשָׂה אֶת עֲצָמָה כְּאִלוֹ הִיא לֹא צְרִיכָה אוֹתָךְ; זֶה לֹא אוֹמֵר שֶׁבְּאֲמַת הִיא לֹא צְרִיכָה אֶת הַמְחַנְכֵת, צְרִיכִים לְהֵאֲמִין שֶׁכָּל הַתְּלַמֵּידוֹת כֵּן צְרִיכוֹת אוֹתָךְ! 'אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלָמָה שֶׁכָּל יְלָד שֶׁנִּמְצָא בְּפִתְּהָ צְרִיכָה אֶת הַמְלָה טוֹבָה שְׁלִי'.

הַרְגָּשׁוֹת שֶׁלוֹ סְגוּרִים

כָּל בֶּן אָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה צְרִיכָה מְלִים טוֹבוֹת, הַהֲבֵדֵל הוּא רַק, שִׁילָדִים שְׂבָאִים מִבְּתֵים שֶׁהַהוֹרִים נוֹתְנִים מְלִים טוֹבוֹת, הֵם יוֹתֵר מְרָאִים שֶׁהֵם מַחֲכִים לְמָלָה טוֹבָה; אֲמֵא שְׁלִי לֹא הַפְּסִיקָה לְתַת לִי מְלִים טוֹבוֹת, וְלִכֵּן אֲנִי יְכוּל לְקַבֵּל מְלָה טוֹבָה, וְאִם אֶחָד אוֹמֵר לִי: "תּוֹדָה רַבָּה", "הַתְּפִלָּה הִיְתָה יָפָה מְאֹד", "מְאֹד אֶהְבְּתִי אֶת הַנְּגוֹן הַזֶּה", אֲנִי עוֹנֶה לוֹ:

חֲזוּק לְבֵית הַיְהוּדִי

מֵאת רֵאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁלִיט"א

• דֶּרֶךְ אֲרָכָה שֶׁהִיא קְצֵרָה

בְּסוּף רוּוִים נַחַת

וַיֵּשׁ אֶת הָאָמָא הַיְהוּדִיָּה שֶׁמְתַנַּעֶצֶת עִם הַיְלָדִים, הִיא לֹא יְכוּלָה לְתַת לִילָדִים אֲפֹדָה, טְבִילַת וְכַדוּמָה, הַיְלָדִים מְשַׁעֲמָמִים, הֵם בּוֹכִים וְצוֹעֲקִים, וְזוֹ בְּאֲמַת הַדֶּרֶךְ הָאֲרָכָה, וְהַיּוֹתֵר קֶשֶׁה, אֲבָל בְּסוּף אִם מְחַנְכִים אֶת הַיְלָדִים כְּמוֹ שְׁצָרִיךְ, רוּוִים מֵהֵם נַחַת.

לְהַשְׁקִיעַ בְּזָה

חֲנוּךְ הוּא עֲבוּדָה מְאֹד מְאֹד קֶשֶׁה, כְּמָה שִׁיּוֹתֵר שְׁמִשְׁקִיעִים בְּזָה, מִתְּמַסְרִים לִילָדִים, מְשׁוֹשְׁבִים לָהֶם, מְשׁוֹחֲחִים אֲתָם, מְבַלִּים אֲתָם, מְשׁוֹחֲקִים אֲתָם מְשׁוֹחֲקִים, כֶּךָ הַדֶּרֶךְ מִתְקַצֶּרֶת יוֹתֵר וְרוּוִים מֵהֵם נַחַת.

נִכּוֹן שְׂזוֹאת דֶּרֶךְ אֲרָכָה, אֵין לִי פוֹחַ לָזֶה, הַרְבֵּה יוֹתֵר קָל לִי לְהַגִּיד לִילָדִים: "הַגֵּה קַח טְטֵרִיס", "קַח מִחְשָׁב", "תִּסְתַּכֵּל בְּקָלִיפּ הַזֶּה", וּבִינֵיתִים אֲנִי אוֹכֵל לְדַבֵּר עִם הַחֲבֵרוֹת שְׁלִי, אֲנִי אוֹכֵל לְלַמֵּד קֶצֶת לְקִנְיּוֹת, הַיְלָדִים יַהֲנוּ מְאֹד, וְהֵם יַצִּידוּ: "אֲמֵא, תְּלַכִּי כָּל יוֹם עִם הַחֲבֵרוֹת שְׁלָךְ, תְּלַכִּי כָּל יוֹם לַעֲשׂוֹת קְנִיּוֹת, וְרַק תְּרַשִּׁי לְנוּ"

חֲשַׁבְתִּי מָה הַקְּשֶׁר שֶׁל הַסְּפוּר אֲלֵינוּ, מָה אֲפֹשֶׁר לְלַמֵּד מִהַסְּפוּר; כְּכֹל פֶּרֶט וּפְרָט בְּחַיִּים יִשְׁנֵן שְׁתֵּי דְרָכִים, 'דֶּרֶךְ קְצֵרָה שֶׁהִיא אֲרָכָה', וְ'דֶרֶךְ אֲרָכָה שֶׁהִיא קְצֵרָה'. נִקַּח לְדַגְמָה אֶת הַנוֹשֵׂא שֶׁל 'חֲנוּךְ'; יֵשׁ דֶּרֶךְ קְצֵרָה, מֵהִירָה, וְקִלָּה, אֲבָל בְּסוּף הִיא אֲרָכָה, כִּי בְּסוּף אֵין חַיִּים, וַיֵּשׁ דֶּרֶךְ שְׁנֵיהֶם שֶׁהִיא אֲרָכָה וְקֶשֶׁה, אֲבָל בְּסוּף זוֹכִים לְנַחַת מִהַיְלָדִים.

הַיְלָדִים הַגּוֹיִים יוֹשְׁבִים בְּשִׁקְטָה

לְמִשְׁלָל; אֲפֹשֶׁר לְרְאוֹת כְּשֶׁצְרִיכִים לְלַמֵּד לְמִשְׁרָד מְמִשְׁלָתִי, שְׁבָדְרָךְ כָּלֶל הַפְּקוּדִים שְׁמִמְנִים שֵׁם לֹא כָּל כֶּךָ יוֹדְעִים מָה צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת... צְרִיכִים לַעֲמֹד וּלְהַמְתִּין שֵׁם עִם הַיְלָדִים, וְהַיְלָדִים מְתַחֲלִים לְכַחוֹת וּלְהַשְׁתוּלֵל, וְאִז אֲפֹשֶׁר לְרְאוֹת דְּבַר מְעִיָּן, הַיְלָדִים שֶׁל הַגּוֹיִים יוֹשְׁבִים שֵׁם בְּשִׁקְטָה, כָּל אֶחָד מִתְעַסֵּק עִם הַטְּלַפּוֹן שְׁלוֹ, מְשַׁחֵק מְשַׁחֵק, כְּשֶׁאֲמֵא רוֹאֵה אֶת זֶה, זֶה נִרְאָה נִפְלֵא, זֶה כָּל כֶּךָ קָל, הַיְלָדִים כָּל כֶּךָ רְגוּעִים, הֵם לֹא בּוֹכִים, הֵם לֹא מְפָרְעִים, אֲבָל אַחַר כֶּךָ אֵין חַיִּים.

הַיְלָד נִצְחָנִי

חֲקַמְיֵנוּ זְכוּרֵנוּם לְבִרְכָה מְסַפְרִים (עֵרִיבִין נֵג) הַתְּנַא הַקְּדוּשׁ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָה סְפָר: פַּעַם אַחַת הִיְתִי מַחֲלֵף בְּדֶרֶךְ, וּכְשֶׁהִגַּעְתִּי קְרוֹב לְעִיר פְּגַשְׁתִּי יְלָד וְשָׁאֲלַתִּי אוֹתוֹ: "בְּאֵיזָה דֶּרֶךְ גִּלְךָ לְעִיר?" אָמַר לִי הַיְלָד: "רַבִּי, יִשְׁנֵן שְׁתֵּי דְרָכִים, יֵשׁ דֶּרֶךְ קְצֵרָה שְׂאֲחַר כֶּךָ נְהִיִת מְאֹד אֲרָכָה, וַיֵּשׁ דֶּרֶךְ אֲרָכָה שְׁצָרִיכִים לְהַקְיֹף אֶת כָּל הַיַּעַר, אֲבָל אַחַר כֶּךָ זֶה הִיא נְהִיִת מְאֹד קְצֵרָה", וְלֹא הִבְנַתִּי מָה הוּא רוֹצֵה לְהַגִּיד לִי, וְהַיְלָד הִסְבִּיר לִי: "יִשְׁנֵה דֶרֶךְ אַחַת שְׂאֲפֹשֶׁר לְרְאוֹת אוֹתָהּ מְכָאן, וְהִיא מְאֹד קְרוֹבָה, אֲבָל כְּשֶׁמְגִיעִים סְמוּךְ לְעִיר מְמִשׁ, יֵשׁ שָׁם בֶּץ סְמִיךְ שְׁמִמְשׁ אִי אֲפֹשֶׁר לַעֲבֹר בּוֹ, כִּי שׁוֹקְעִים בְּתוֹכוֹ, וְצְרִיכִים לְהַתְיַצֵּעַ יָמִים, שְׁבוּעוֹת וְחֲדָשִׁים עַד שֶׁעוֹבְרִים אֶת זֶה, וַיֵּשׁ דֶּרֶךְ שְׁנֵיהֶם אֲרָכָה יוֹתֵר, שְׂאִי אֲפֹשֶׁר לְרְאוֹת אֶת הַעִיר מְשָׁם, וְצְרִיכִים לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד, אֲבָל בְּסוּף הַדֶּרֶךְ זֶה נְהִיִת כָּל כֶּךָ יָפָה וְנָעִים, שְׂאֲפֹשֶׁר לְהַגִּיעַ לְעִיר בְּקִלּוֹת וּבְמַהֲרִיּוֹת".

וְהַתְּנַא הַקְּדוּשׁ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָה אָמַר: "מִיֵּמֵי לֹא נִצְחָנִי אָדָם כְּמוֹ הַיְלָד הַזֶּה שֶׁעָנָה לִי כָּל כֶּךָ יָפָה".

• מה נשאר בילד?

האמא התקשרה למלמד, ולמחרת הכריז המלמד בכתה: "יש גנב בכתה שלנו. ילד גנב שעון זהב, שהגנב יודה לאשמה", כמובן שאף אחד לא הודה ברבים, ואז הוא אמר: "אני רואה שאף אחד לא הודה, אז אני יבדק את הכיסים של כלם".

חשכו עיני כי היה לי את השעון בכיס, אז שלפתי את השעון מכיסי, ובשקט הכנסתי אותו לתוך הכיס של הילד שישב על ידי בספסל, הרבי הגיע לכיסו של אותו ילד ומוציא את השעון מכיסו והוא שואל אותו בתקיפות: "מה זה?" ענה הילד: "אני לא יודע" המלמד נתן לו סטירה ושאל אותו עוד פעם: "מה זה?" והילד ענה עוד פעם: "אני לא יודע" המלמד נתן לו עוד שתי סטירות באמרו: "תודה שאתה הגנב!" והילד ענה: "אני לא גנבתי את זה" שאל אותו המלמד: "אם כן, איך הגיע השעון לכיס שלך?" והילד ענה: "אני לא יודע".

והילד התחיל לבכות: "תאמין לי, אני לא גנב" והמלמד ענה לו: "אין פזה דבר, אתה הגנב!" הלבישו לו כתר עם כתוב: "אני הגנב", והובילו אותו בכל הכתות, והוא אמר לכל הילדים שיורקו עליו דברים וירקו עליו, כי כך עושים לגנב שאינו מזדה...

והחתן ממשיך בספורו: מאותו יום אין לי מנוחה, ובנוסף שעל ידי כך ירד אותו ילד מדרך היהדות רחמנא לצלן, והוא מתנהג ממש כגוי, כמובן שילד בכתה ג' עדין לא יודע איך יוצאים לתרבות רעה, אבל בכתה ט' הוא ירד מהדרך. ואני מרגיש שאני לא יכול כך ללכת לחתנה שלי, אני גרמתי שיהודי יתנהג כגוי!

והראש ישיבה אמר לו: "בודאי שאתה צריך לחזור בתשובה, אבל אי אפשר להגיד שאתה אשם בזה, אתה היית עדין קטן, אבל המלמד יצטרך לתת דין וחשבון על זה שהוא כל כך ביט את הילד".

נניח שהילד באמת גנב את השעון, אז מה? צריך להוביל אותו בכל הכתות עם כתר שאני הגנב? האם המלמד עצמו לא גנב כשהוא היה ילד? אלא יש לו נס שהוא נשאר יהודי, או בגלל שלא תפסו אותו בגנבה, או שכן תפסו אותו בגנבה, ורק נתנו לו סטירה קטנה, ענש קטן, ולא בישו אותו ולא לקחו לו את כל הבטחון העצמי שלו והראו לו שהוא לא שונה כלום.

אסור לאף אחד להסתכל עליו...

באותו שעור (מיום א' וישלח התשע"ח) הוספתי שהיום נגש אלי מישהו, והוא אומר לי: אני מכרח לספר לראש הישיבה ספור שעוד לא ספרתי לאף אחד, זה עומד בתוכי מאז שהייתי בגן; בשהייתי ילד בן שלוש בגן, הרטבתי בתלמוד תורה, והמלמד הוריד לי את המכנסים ואמר לכל הילדים: "אסור לאף אחד להסתכל עליו כי זה לא עדין", וכך הוא העמיד אותי בפנה של הכתה מהשעה שתיים עשרה עד סוף היום... [זה ממש כמו שעשו הנאצים ימח שמם עם היהודים במלחמה]. וכל הילדים או שהסתכלו או שלא וצחקו ממני.

דבורים נפלאים שדבר ראש הישיבה שליט"א למלמדים אחרי השעור בדרך הגמרא.

מלמדים יקרים: מתחיל שבוע חדש, וצריכים להחזיר בילדים 'יראת שמים', כי רק יראת שמים נשאר בילד.

מה נשאר בזכרון?

ראש הישיבה שאל כמה מלמדים מה הם זוכרים מהמלמדים שלהם, וראש הישיבה אמר: אני זוכר את המלמד שלי מכתה ז' שהוא מסר שעור במסכת מכות, ואם הוא הבחין שלא מקשיבים לו, אז הוא נענה ואמר: "אף אחד לא מקשיב לי, אני מדבר אל הקירות והתקרה". והוא הסתובב אל הקיר והתחיל לבכות: "שמע קולנו השם אלקינו, רבונו של עולם תעזר לי, אף אחד לא אוחז, אני לא יודע אל מי אני מדבר", וזה כל כך העיר את כל הכתה, שכלם התחילו להקשיב, את זה ועוד כאלו דברים מענינים אני זוכר, וזה מה שנכנס ללב של הילדים, התמימות והיראת שמים.

בכיות קולניות

ולחפף גם כן, מלמד שמתנהג ברציחה, גם זוכרים אותו. המלמד שלי מכתה א' היה מחזיק על השלחן בקבוק קטן, והוא אמר: "מי שלא יגיד את האותיות יכניסו אותו לבקבוק", ואני זוכר שפעם אחת כבר הביאו ילד, וכבר הורידו לו את הנעלים... וכל הכתה התחילה לבכות כל כך מרוב פחד, שהיו שם בכיות קולניות, ואז המלמד אמר שלמען הכתה הוא לא עושה את זה. ישבו אצלו עם פחד כל כך חזק, שפחדו לזוז, ומדבר פה בילדים קטנים של כתה א'... ואת זה גם זוכרים לתמיד 'לחרפות לדראון עולם'.

שעון זהב

בשבוע שעבר (ביום א' וישלח התשע"ח) ספרתי בשעור שני ספורים. אחד, מה שדברנו בשבת בספורי מעשיות; היה חתן שיום לפני שהתחתן הוא נגש לראש הישיבה שלו, וראש הישיבה שלו הבחין עליו שהוא לא שמח, הפנים שלו היו נראות גרוע, והוא שאל אותו: "מה קורה? אתה הרי הולך מחר בערב להתחתן, למה אתה כל כך עצוב?" והחתן ענה לו: "יש לי משהו שמחין עלי כבר מכתה ג', ואני מרגיש שאני לא יכול לגשת לחתנה שלי כל זמן שזה עדין מעיק עלי, ואני צריך עצה".

הראש ישיבה בקש מהחתן שיתישב, והוא התחיל לספר: בשהייתי בכתה ג', הגיע ילד לכתה עם שעון יקר מזהב, וכלם הסתכלו על זה, ואני רציתי לקחת את זה הביתה כדי להראות את זה להורים שלי, והכנסתי את זה לכיס שלי. וכשהילד חזר לביתו הוא קלט שאין לו את השעון, והוא אמר לאמו שאין לו את השעון.

• דרך ארכה שהיא קצרה

עוד פעם, ואחר כך זאת תהיה דרך קצרה, זוכים לחיים יפים.

וזה הדבר הנפלא שרבי הושע בן חנניה התבטא: "אף אחד עוד לא החפים אותי כמו הילד הזה", ואם נפנים את זה נזכה לחיים טובים.

(מתוך שיחת חזק חדש אדר התשע"ז)

אחר כך שניהם סובלים

באו נדבר על עוד פרט על שלום בית; יש דרך קצרה, אני יצעק על בצלי, אני גידי לו, אני יאים, אבל אחר כך זו דרך ארפה, כי לא זו הדרך לבנות חיים, אחר כך שניהם סובלים.

לעצת זאת יש דרך ארפה, אני אחפה, אני אבליג, אני אתפלל, אני אדבר אליו פפה, אני אבקש ממנו עוד פעם, אני אשוחח אתו פפה

להשתמש עם המחשב", זאת דרך קצרה, זה מאד נחמד, אבל אחר כך זו דרך ארפה, לא זוכים לנחת מהילדים.

לעצת זאת יש אמא שמתמסרת לילדים, כל יום הוא יום ארוך, אני צריכה למצא דברים מענינים לעשות היום עם הילדים, מה אני יכולה לספר להם היום, ועם מה אני יכולה לשחק אתם היום, אבל בסוף זה נהיה דרך קצרה ורזנים נחת מהילדים.

האם נהול חיים פשוטים, יכול להזיק לילדים?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

אני אם למשפחה ברוכת ילדים, אני משתדלת לחיות בסטנדרט נמוך, לקנות את הכי זול, ואפילו לקחת בגוד יד שניה מאחרים, ובחול המועד אנחנו הולכים לטייל רק במקומות פשוטים. לעמדת זאת אחיזתי וגיסוטי חיות בסטנדרט גבוה, הן תמיד קונות דברים יקרים, והן הולכות לטיולים רחוקים ויקרים.

אני רוצה לדעת אם זה לא יזיק לילדים שלי, שעלולים להרגיש שאמללו אותם. הם 'המסכנים', הם לא מקבלים כל כך הרבה כמון בני הדודים.

ישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת שמני-ב, כ"ג ניסן, אסרו חג פסח, שנת תשע"ח קבלתי את המכתב.

אשריכם שאתם מגדלים את המשפחה שלכם בעדינות ובפשטות וכו'. דעו לכם, הילדים שמפנקים אותם, מלבישים אותם כמו נסיכים ולוקחים אותם בחול המועד לשמש ולג'רח וכו' - רחמנות גדולה עליהם, כי אם נוהגים לילדים כל מה שהם רוצים וכל מה שהם חולמים זה מה שהופך אותם למסכנים.

לתת לילדים כל מה שהם מבקשים וכו' - זו דרך עצלה בחינוך; הורים לא שמים לב שפאשר מלבישים את הילדים בפגדים הכי יקרים ובאפנות הכי חדשות - אחר כך זה יעלה להם ביקר.

ילדים לא צריכים כלום, ילדים צריכים רק דבר אחד: "בית חם"; ילדים שיש להם בית חם, הם גדלים בבית שההורים אוהבים זה את זה, שההורים מכבדים אחד את השני - הילדים האלה לא יכולים להיות מסכנים. ילדים שמדברים אליהם יפה, לא משפילים אותם, לא יוצעקים עליהם - הם גדלים בריאים.

לכן אל תפתחו להמשיך לתנף את הילדים שלכם בפשטות ובזול ואל תסתכלו על אחרים. תכמינו זכרונם לברכה אומרים (ברכות 1): "בין שנצטרך אדם לבריות, פניו משתנות ככרום", כשאדם מסתכל על השני, הוא רוצה למצא חן בעיני השני, הוא נעשה כמו צפור צבעונית שמחליפה כל יום את הצבע שלה, כי בשביל כל אחד הוא צריך להראות אחרת ואין לו חיים; מי שמחפש רק למצא חן בעיני השני הוא המסכן, אבל כשחיים עם הקדוש ברוך הוא, כשאדם חי לעצמו - אזי הוא חי חיים טובים.

שוב, שאף אחד לא ישכנע אתכם שאם לא תתנו לילדים את היקר והטוב ביותר וכו' וכו' אחר כך הם יגידו שאמללו אותם; להפך, כל אלה שצועקים שלא נתנו להם כלום וכו' - הם באים מבתים שבאמת הציקו, בישו ורדפו אותם, זה מה שמציק להם.

העקר צריכים לבקש הרבה מהשם יתברך לזכות לילדים כשרים; בפרט בימינו שנושבת רוח סערה ועוקרת עצים צעירים ומבגרים, אנשים נופלים מהאמונה, אנשים נושרים מדרך התורה, אז צריכים לבקש הרבה מהשם יתברך על כל ילד וילד וצריכים לבלות אתם הרבה. השם יעזר שתצליחו בכל הענינים.

...

(עצתו אמנה חלק ד', מכתב רצב)

הוא אומר לי: עוד לא ספרתי את זה לאף אחד, אפילו להורים שלי, ורק אחרי ששמעתי את הספור עם שיעון הזהב הרגשתי שאני צריך לספר את זה. כלם מסתכלים על התמונות החאלקה שלי, ואני לא יכול להסתכל על התמונות האלו של החאלקה, כי בתמונות אני יושב שם על המלמד, ואני לא רוצה להזכר במה שהוא עשה לי.

בכל ערב יום כפור כשאני אומר את התפלה זכה ואני רוצה למחל לו, כי מה אני ארויח בזה שלא אמחל לו? אני מרגיש שאני לא יכול למחל לו, כי הוא ביש אותי והשפיל אותי כל כך.

ספורים הרבה יותר מחרידים

נתנו שם לשעור ההוא: "מלמד רוצח", והשעור הגיע למאוד הרבה אנשים. ומאז כל הזמן מתקשרים אנשים וכל הזמן משאירים הודעות: "במחילה, שראש הישיבה יתקשר אלי ואני יספר לו מהמלמד שלי ספורים הרבה יותר חוקים, או אני לא רוצה לגזל את זמנו של ראש הישיבה, אבל כל הספורים שספרתם על ילד שהרטיב והפשיטו אותו, זה עוד כלום, אני יספר לכם מה עשו אתי, יהיה לכם מה לספר", או "כשיש לכם כמה דקות תתקשרו אלי, ואני יספר לכם ספורים הרבה יותר מחרידים מה שעשו אתי", וככה אנשים שולחים אלי הודעות כל הזמן; אז רואים מה שילדים מסכנים עוברים לצערנו.

כל העולם ידע

המלמד לא קולט, הוא חושב שהוא יושב עכשו עם ילדים קטנים, ואף אחד לא הולך לדעת מה קרה פה, אבל רבנו אומר (ספורי מעשיות מעשה א' מאברת בת מלך) "ובינתים עברו כמה וכמה שנים" וכל העולם יתודע מי אתה! ולכן צריכים מאוד להזהר רק להחיות את הילדים.

ומה נשאר מהעבודה עם הילדים? ה'יראת שמים' האמונה, האהבה להשם יתברך, האהבה לתורה.

ראש הישיבה שליט"א פנה למלמד של הילדים הקטנים: תדבר אל הילדים מהציצית הקדושה, לנשק את הציצית, לרקד עם הציצית; "איזה כיף ציצית", "איזה כיף כפה", את זה הם יזכרו כל החיים.

והראש ישיבה סים את השיחה: "עכשו צריכים ללכת לאכל ארוחת בקר, כי אסור להכנס לפתה לפני שאוכלים ארוחת בקר".

מדרור הנוף

בקול ברסלב

לשמיעת כל שיעורי החינוך (באודיש)

מראש הישיבה שליט"א

בקול ברסלב

הקישו 1-2-4-2-1

שמעו ותחי נפשכם

לקבלת הגליון מדי שבוע יש לשלוח אימייל ל: jhbuh1234@gmail.com

קול ברסלב

קול ברסלב

שיעורים; חיוזק יומי; ניגונים; סיפורי תפילה ועוד

079-704-0066

ארצות הברית 03303502361 / אנגליה 212-444-9191 / 845-351-0910

קנדה 4383008080 / בלגיה 3235003461 / ארגנטינה 11552354370

מייל חיוזק יומי chizikyomi@gmail.com

קוואל פון חיוזק (נשים)

שיעורים; סיפורי תפילה; מתכונים; ועוד

079-704-0069

ארצות הברית 03303502363 / אנגליה 845-351-9060 / 212-444-9169

קנדה 438-320-9090

...